

B · Democràcia: principis i poders

Versió d'Ampliació — Per a qui en vol més. Demana hipòtesis i recerca.

Algunes democràcies no cauen amb un cop d'estat sinó amb passos petits que erosionen el sistema des de dins. Aquesta fitxa analitza tres casos actuals.

Activitat 1. Tres casos resumits

Hongria (Viktor Orbán, des del 2010). El partit governant ha modificat la Constitució, ha canviat la llei electoral perquè li sigui favorable, ha controlat els grans mitjans públics i privats, i ha posat aliats al cap del poder judicial. Continua guanyant eleccions. La UE l'ha sancionat diverses vegades.

Veneçuela (Hugo Chávez i Nicolás Maduro, des del 1999). El govern ha desplaçat eleccions, ha empresonat opositors, ha tancat mitjans crítics i ha buidat de poder l'Assemblea Nacional creant-ne una de paral·lela. Diversos països no en reconeixen els resultats electorals.

Rússia (Vladímir Putin, des del 2000). Les eleccions són formals però sense competència real. Opositors han mort en circumstàncies sospitoses (Politkovskaia, Nemtsov, Navalni). Mitjans independents han estat tancats o etiquetats com a «agents estrangers».

Activitat 2. Senyals d'erosió

Per a cada senyal, marca on apareix:

Senyal d'erosió	Hongria	Veneçuela	Rússia
Control de mitjans			

Senyal d'erosió

Hongria Veneçuela Rússia

Reforma constitucional a mida

Persecució d'opositors

Buidatge del poder judicial

Bloqueig d'observadors internacionals

Activitat 3. Argumentació amb dos costats

En 150-200 paraules, argumenta tenint en compte els dos costats:

Costat A. Aquests règims tenen suport popular real i guanyen eleccions. No es pot dir que no siguin democràtics.

Costat B. Sense pluralisme i sense control independent del poder, una victòria electoral no és prou per parlar de democràcia.

Quin pes tenen els dos arguments? On situaries el límit entre democràcia imperfecta i règim autoritari?

[[RESPOSTA LLARGA]]